

Příběh dcery pěstitele kakaa Fair Trade

Co je to Fair Trade?

Fair Trade (česky se překládá jako spravedlivý obchod) je celosvětové hnutí, které uplatňuje férovější přístup k mezinárodnímu obchodu a **snaží se o účinnou pomoc znevýhodněným výrobcům z nejchudších oblastí světa**. Pěstitelé a výrobci dostávají za svou produkci tzv. férové výkupní ceny vyšší než v konvenčním obchodě, **bonusy za ekologické pěstování a ještě prémii na vlastní rozvojové projekty jako například výstavba škol nebo zdravotnických zařízení**

Lidé se tak v dané oblasti stávají soběstačnými. Za čas možná budou schopni pomáhat jiným... Výrobky spravedlivého obchodu poznáte podle ochranné známky FAIR TRADE. Dodržování pravidel Fair Trade kontrolují národní Fair Trade organizace a mezinárodní certifikační organizace FLO se sídlem v Bonnu.

Fair Trade garantuje zemědělcům v rozvojových zemích:

- férovou cenu za jejich plodiny zálohy za předem sjednanou produkci
- dlouhodobé obchodní vztahy s odběrateli a přístup k úvěru
- poradenství v oblasti výrobních postupů a marketingu
- tzv. prémii, ze které si zemědělci sami organizují projekty pro rozvoj své komunity

Fair Trade ručí za:

- dodržování minimálních pracovních standardů Mezinárodní organizace práce (ILO)
- základní zdravotní a sociální zabezpečení
- zákaz dětské a nucené práce

Fair Trade využívá:

- šetrné výrobní a zemědělské postupy
- chrání vodní a lesní zdroje
- ekologické zemědělství a diverzifikaci plodin

Fair Trade umožňuje spotřebitelům:

- získat ty nejkvalitnější (většinou bio) výrobky s garancí původu
- získat dobrý pocit konzumací eticky vyrobených potravin
- podpořit svým nákupem nejchudší obyvatele naší planety

Den s... Mariannou, dvanáctiletou dcerou pěstitele

Nyní se spolu s námi přeneste daleko za oceán, do amazonské oblasti Bolívie, kde žije v malé vesničce Sapecho dvanáctiletá dívka Marianna. O pěstování kakaa ví opravdu hodně. Její rodiče jsou drobní pěstitelé z Fair Trade družstva El Ceibo, které dodává do světa tzv. férové kakao. Pojďte si přečíst o tom, jak Marianna tráví běžný den...

6:30 - 13:00

Ráno kolem půl sedmé Marianna vstane. K snídani si vypije... Hádejte co asi? Ano, svoje kakao. Pak se připraví na cestu do školy. Obleče si přes džíny šatovou zástěru, zdejší školní uniformu. Cesta do školy trvá pěšky půl hodiny a když zrovna ten den není matematika, jde Marianna docela ráda.

Normální ráno běžného dne dvanáctileté dívky, řeknete si. V Bolívii, která patří mezi nejchudší země Latinské Ameriky, to ale vůbec tak běžné není. Skoro polovina lidí ve venkovských oblastech je negramotných, především ženy. Rodiny žijí často pod hranicí chudoby, nemohou si dovolit posílat děti do školy. Děti od útlého věku pomáhají a pracují, často velmi tvrdě a ve špatných podmínkách. Podobně je na tom víc než 200 milionů dětí v různých oblastech světa.

Marianna má však štěstí. Její rodiče sice nejsou nijak bohatí, ale do školy ji posílat mohou. Prodávají své kakao v systému Fair Trade a navíc v biokvalitě. Proto za něj dostanou zapláceno víc, než kdyby ho prodávali jako jiní pěstitelé za běžných podmínek. Příjem rodiny teď dělá asi 120 euro na měsíc. Než začali prodávat kakao ve Fair Trade, byla to přesně polovina.

Navíc si mohou mnoho potravin sami vypěstovat. Mají rýžové pole, banánovníky a slepice, které dávají vejce a maso. Tak ušetří hodně peněz. Sáček rýže, který vystačí na jeden měsíc, by totiž v obchodě stál 18 euro a udělal by docela velkou díru do domácí pokladny. Takto zůstane rodině dost peněz, aby mohli koupit vše, co k běžnému životu potřebují. Zbude i na školní pomůcky pro děti. Teď šetří Mariannin otec ještě na počítač, aby se s ním děti naučily zacházet. Rodiče vědí, že bez vzdělání by měly jejich děti jen malou šanci najít si dobrou práci a žít důstojný život bez bídy.

13:00 - 18:00

Kolem jedné vyučování končí a Marianna jde zpět domů. Dům, ve kterém žijí, není zrovna výstavní budova. Je postavený z neomítnutých cihel a místnosti jsou dost malé. Do pokojíku, který Marianna sdílí se svou starší sestrou, se o moc víc než postele nevejde. Nejsou tu žádné skříně, Marianna si věší oblečení na háček ve zdi nebo přes šňůru nataženou mezi zdi. Na stěnách visí pár obrázků z kalendáře a fotbalový plakát.

Telefon v domě nenajdete, ale mají televizi. Marianna se nejraději dívá na disneyovky.

Po příchodu ze školy si ale musí nejdřív udělat domácí úkoly. Když nemá školní povinnosti, pomáhá někdy spolu se sourozenci tatínkovi na poli. Obvykle vysekává mačetou křovinatý plevel, který roste mezi kakaovníky. Čepel tohoto velkého nože je skoro čtyřicet centimetrů dlouhá a Marianna se při sekání ohání jako divoška. "Sekat mačetou je velká legrace. Ale je to také trochu nebezpečné, člověk musí dávat dobrý pozor, kam seká. I to ale dělá práci tak napínavou," směje se dívka.

O tom, že Marianna není žádná křehká květinka, svědčí i její největší záliba – fotbal. "Fotbal je moje vášeň. Hraju tak často, jak to jde a jsem tak dobrá jako kluci," říká skromně Marianna. Ve skutečnosti je nejlepší hráčka ve škole. "Je lepší než kluci," opravuje ji s pýchou její tatínek. Že je Marianna fotbalový fanoušek, se dá ostatně poznat i z jejího oblečení – nejradši doma nosí tričko od fotbalového trikotu.

Chtěla by být jednou profesionální hráčkou? Možná, ale ví, že to není snadné. Zatím ještě nemá rozmyšleno, co by chtěla v budoucnu dělat. Ale ví naprosto přesně, co by si přála: "Moc bych chtěla motorku. To je skvělá zábava," říká. Jak to ví? "Moje starší sestra mi ukázala, jak se jezdí na motorce našeho souseda." Ještě že v Bolívii nikdo nebere tak vážně, když se kolem vsi projíždí na motorce děti bez řidičáku.

17:00 - 20:00

Marianna už je úplně zpocená. Vzduch je horký a vlhký jako v koupelně, kde se někdo hodně dlouho sprchoval a pak zapomněl vyvětrat. Bude pomalu večer, čas odložit mačetu. Ještě utrhnout svazek čerstvých pomerančů k večeři a sourozenci s tatínkem jdou domů. Maminka už chystá jídlo, ale před večeří mají děti ještě jednu povinnost. Berou uzlík prádla a utíkají k řece. Teď by měla Marianna pomoci při praní. Její starší sourozenci hnětou a otloukají prádlo o kámen, až to práská. Ale Marianně se dnes vůbec nechce. Raději se vesele cáká ve vodě se svou malou sestrou. Nakonec si přece jen vypere aspoň svůj fotbalový trikot. Hned zítra po škole si ho zase obleče...

Kateřina Chejlovová, Excellent Plzeň s využitím reportáže Kathariny Nickoleit, GEPA

Foto: GEPA - The Fair Trade Company/Nusch

Více o Fair Trade najdete na www.e-fairtrade.cz